

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL.

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhidiecezane, Sibiu, str. măcelarilor 45

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, strada măcelarilor nr. 45.
Epistole nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE.

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

„Cultură maghiară“.

I.

Nu e mult, decând ziarul maghiar „Budapesti Hirlap” publicase sub titlul de sus un articol de fond de oarecare însemnatate pentru noi. Se făceau adevărate în articole constatările, pe cari le-am făcut și noi totdeauna cu privire la imposibilitatea de a fi cineva maghiarizat prin școala elementară populară, și se pleda pentru renunțarea la ideea de a se mai înființa școale maghiare de stat printre naționalități, ori de a se statifica școalele lor confesionale, pentru că prin aceasta se face numai risipă de bani, zadarnică.

Motivul? Puterea de stat nu poate să ajungă și să străbată pretutindenea, pentru a controla mersul instrucției, fiindcă inspectorii de școale au un teren de activitate foarte restrâns, care tocmai în acest scop ar trebui să fie lărgit. Puterea de a destitui pe învățătorii neharnici de a maghiariza, și puterea de a închide școalele primejdioase confesionale trebuie să fie depusă în mâna inspectorilor de școale. Ba chiar și congrua preoților ar trebui să fie acordată și asemnată numai la propunerea inspectorului de școale, care singur cunoaște activitatea din școală a preotului.

Așa își închipue scriitorul articolului noua organizare a instituției inspectorilor de școale; dar succes multămitor nu așteaptă nici în acest caz dela școalele confesionale nemaghiare în privința învățării limbei maghiare, pentru că în școalele naționaliste se va învăța, poate, limba maghiară, dar nu se va cultiva sentimentul maghiar, căci nu este putere prin care să se poată impune cultivarea lui. Inzădar se aduc deci legi, se fac cheltuieli, pentru că ce e de dat se dă, dar în schimb nu se primește nimica.

Concluzia? Politica viitoare culturală maghiară are să aducă mai puține jertfe pentru instrucția din școalele elementare populare și cu atât mai multe pentru cea din școalele medii. Pentru că maghiarizarea se poate face mai cu succes prin acestea din urmă.

„...Pecând în ținuturile curat naționaliste, — cităm acum, — școala maghiară nici din punctul de vedere al limbei nu plătește mult, în ținuturi mixte, în cari Maghiarii au poziție favorabilă, în apropierea orașelor ungurești, se poate atinge un rezultat oarecare, însă numai în privința limbei. Dar nici acesta, nu prin școală, ci prin azilele de copii. Școala are să dea cunoștințe, și limba formează numai mijloc pentru a le câștiga. Iar mijlocul potrivit este numai limba maternă a copilului. Limba maghiară prin urmare vine în mod necesar împinsă îndărăt. În azilele de copii însă limba maghiară e singurul obiect, și copilul o învață jucându-se. Învață limba maghiară, dar cunoștințe nu-și câștigă. Înmulțește numărul celor ce știu ungurește, dar nu înmulțește elementele culturale ale naționalităților. Insa în ținuturi în preponderanță naționaliste, nici azilele de copii și nici școala populară nu duc la scop, pentru că viața nu dă sprijin școlii. Precum dintre noi (Maghiarii), n'a învățat nime nemțește în școală, ci cel mult afară de școală, așa e foarte natural, că și acela, care a învățat limba maghiară în școala elementară, și nu în cea medie ori superioară, auzind puțin în viață din ea, și ne mai vorbindu-o niciodată, trebuie să o uite! Dar și dacă nu o uită, sentimente maghiare totuși nu va avea și nu va primi dela ea, precum nu au primit nici agitatorii din parlament, cari vorbesc ungurește“.

Părerea scriitorului articolului e deci aceea, că politica maghiară trebuie să dea mai mare atențiune școalelor medii, în cari se poate în-

văța ungurește și se poate cultiva și spiritul maghiar. De aceea, nu școalele elementare populare, ci școalele medii ar trebui să le statifice guvernul, fie așa, că le ia cu totul în administrarea statului, fie așa, că își asigură ingerința la numirea profesorilor și în chestiile disciplinare. Cere deci scriitorul articolului, ca în înțelesul acesta să se iee în lucrare grabnică reformarea întregului învățământ public din Ungaria, și totodată cere, să se iee în reviziune și legea despre naționalități, după ce și aceea formează pedecă mare pentru lățirea limbei ungurești, respective pentru maghiarizarea popoarelor nemaghiare din patrie. Lucrul acesta din urmă doarește să se facă cu posibilă grabire, pentru că dacă vine introdus votul universal la alegeri, parlamentul ales pe baza sufragiului universal, din care probabil că vor face parte naționaliștii în număr de peste o sută, — sigur că nu-l va mai putea face!

Acesta e pe scurt cuprinsul articolului din ziarul „Budapesti Hirlap”, asupra căruia vom reveni și ne vom spune părerile în numărul viitor.

† Dr. Vasile Găina.

Ziarul „Apărarea Națională” din Cernăuți anunță moartea neașteptată a mult regretatului rector universitar Dr. Vasile Găina după cum urmează:

„Poporul românesc al Bucovinei a pierdut azi pe cel mai bun fiu al său, pe Magnificența Sa Rectorul Universității din Cernăuți Dr. Vasile Găina.

Cruda moarte i-a curmat Sâmbăta la orele 1 p. m. în mod subit firul vieții în cei mai frumoși ani ai bărbăției sale, tocmai când mai rodnică îi era activitatea pentru binele și prosperarea națiunii și bisericii sale. Un morb greu de inimă l-a răpus. Pierderea ce o suferim prin moartea aceasta nu se poate spune, nici măsura. Câte speranțe ale poporului româ-

nesc se duc în pământ cu trecerea sa din viață! Un blăstăm cumplit pare că zace asupra neamului nostru, dacă tot ce e folositor poporului românesc ne părăsește.

Doamne, cine ne va mângăia pe noi toți câți ne numim Români bucovineni, și cine e în stare să mângăie pe neconsolata soție și copilașii repausatului, rămași orfani?

Fie-i țărâna ușoară și amintirea neștearsă.

Vasile Găina s'a născut în comuna Mazanaești, la anul 1868, din părinți țărani. Studiile liceale le-a absolvit în Suceava, iar cele teologice la universitatea din Cernăuți, unde în Iulie 1893 au fost promovat sub auspiciis Imperatoris doctor în teologie. După promovarea sa Dr. Vasile Găina și-a continuat studiile ca bursier al fondului ort.-or. la universitatea din Viena, Berlin, Bonn, Atena, făcând călătorii de studii în Germania, Belgia, Olanda, Anglia, Italia, România, Ungaria, Grecia și Turcia.

În anul 1896 Dr. Vasile Găina a fost numit suplent pentru Dogmatica generală și Apologetică la facultatea teologică ort.-or. din Cernăuți, în 1897 a fost numit membru al comisiei de examinare la examenele sistematic-practice dela aceasta facultate, în 1898 a fost hirotonit în presbiter, în 1899 fu numit profesor extraordinar, iar în 1904 profesor ordinar la facultatea numită.

Dela anul 1889 încoace a funcționat ca membru al senatului academic. În Iulie a. c. a fost decedatul ales rector magnific al universității Francisco-Iosefine din Cernăuți, rangul cel mai înalt academic, pe care un profesor poate să-l ajungă.

Decedatul a fost prin un șir de ani membru în comitetul societății pentru cultura și literatură română și ca atare a lucrat cu zel mare și sincer românesc pentru progresul acestei societăți. A fost și membru în toate instituțiunile culturale românești. și din cauza caracterului său integru și conciliant s'a bucurat de încrederea tuturor Românilor de bine.“

FOIȘOARĂ.

Mănăstirea dela Sendomir.

Traducere, după Grillparzer.

(Fine).

„În zorile dimineții următoare se simți o cărbunăreasă săracă din munții din apropiere cea mai fericită dintre muritori. Căci pe când dormea împreună cu soțul ei, cineva bătu la ușa colibeii lor. Se sculă și deschise; atunci văzu la lumina ce se iveau dimineții un copil, cam de doi ani, care sta plângând dinaintea ei, în loc de haine era învălț în un pled mare, având lângă el o cutie. Deschizând aceasta află sărmana păreche atâta aur, cât n'a putut nici visa în decursul întregii vieți. Câteva șire alăturate au recomandat copilul îngrijirii lor și se promitea că pentru spesele ce vor mai avea se va purta grije.

„După două zile apărură iarăși contele în mijlocul alor săi, dar numai cu scopul de a se pregăti pentru o călătorie la Varșovia. Ajuns acolo, cercă și capătă audiență la regele, după sfârșitul căreia prin-

cipele mișcat chemă cancelarul său și-i ordonă se extradeze în numele său contelei Starschensky o diplomă, conform căreia, contele, ca cel din urmă din neamul său, să poată dispune după plac de bunurile sale.

„Bunurile au fost parte vândute și banii strânși din vânzarea lor au fost folosiți pentru acoperirea datoriilor, o parte au fost destinați fondului pentru întemeierea unei mănăstiri, a cărei zidire se și începu nu departe de locul unde se afla vechiul chiosc ars. Aceasta este istoria mănăstirii, sfârși călugărul“. — „Cu contele însă ce s'a întâmplat?“ întrebă unul dintre străini.

„V'am făcut deja dela început atenți, zise călugărul, că după ce voiu isprăvi cu istorisirea să nu mă întrebați mai departe, ei, și totuși o faceți! Multime de rugăciuni s'au cetit pentru odihna aceleia, care a căzut jertfă unui act precipitat de violență; pentru iertarea aceluia nefericit, care în un moment de nesocotință condamna-bilă a pedepsit crima cu crimă. Contele s'a făcut călugăr în mănăstirea întemeiată de dânsul. La început află mângăiere în liniștea vieții mănăstirești și în uniformitatea deprinderilor de ispișire.

„Timpul însă în loc ca se acopere, desvălea parecă tot mai tare vălul de pe fapta îngrozitoare. Peste el se revărsă spiritul străbun, care-l împintea la fapte și singurătatea chiliei sale i-se prefăcu în chin de gholină. Dispută cu spiritele și devenind câteodată furios față de sine îl credeau adeseori, ba îl îngrijau câte un an întreg ca pe un nebun. În fine vindecoat rătăcea adeseori toată ziua prin păduri; orice ocupație îi procura plăcere și adeseori își încerca puterea sa doborând arbori în pădure. Numai noaptea, la ora când s'a întâmplat acea faptă nenorocită, — era ora primă după miezul nopții, când începe ceremonia morților...“ Până aici a ajuns în povestirea sa, care deodată fu întreruptă de tonurile prime ale cântecului coral, care străbatea din biserica mănăstirii; în același timp bătu și ora unu.

La cele dintâi sunete se înfioră călugărul. Genunchii îi tremurau, dinții îi clănțăneau în gură, era cât pe aci se cadă, când deodată se deschise ușa și egumenul mănăstirii în ținută maiestatică, crucea demnității lui lucindu-i pe piept, apărură în prag.

„Unde întârzi tu, Starschensky?“ strigă el, ciasul căinții tale a sosit. Atunci

se sguli călugărul și adunat ca o fiară rănită, ocolind în cercuri largi, ca și cănele care se teme de pedeapsă, se strecură pe ușa, pe care venise egumenul și acesta se dete la o parte, lăsându-i loc se treacă. Ajuns la ușă se depărtă ca o săgeată, iar egumenul eșind după el închise ușa.

Încă mult timp au ascultat străinii cântecul coral, până se perdu apoi în liniștea nopții și ei își căutară de odihnă.

Dimineața își luară rămas bun dela egumen, mulțămindu-i pentru găzduirea amabilă. Cel mai tinăr nu-și putu suprima curiositatea și întrebă de aflarea călugărului din noaptea trecută, la ceea ce înaltul prelat fără să răspundă, le dori călătorie bună. Străinii și-au luat calea spre Varșovia și-și puseră de scop a se interesa mai deaproape de starea călugărului, în care au cunoscut apoi pe nefericitul Starschensky.

Dar niște schimbări în întreprinderile lor i-au îndrumat de a lua altă cale la întoarcere și astfel n'au mai aflat nici o veste despre călugărul și mănăstirea dela Sendomir.

(1b).

„Sumuțarea națională“

Sub titlul acesta scrie ziarul „Neues Politisches Volksblatt“ din Budapesta următorul interesant articol de fond:

Democrația națională a lui Kossuth, Apponyi, Andrassy, a înăsprit în mod nepilduit *contrastele naționale*. Sumuțarea cetățenilor de stat din Ungaria de diferite limbi — unii contra altora — se face cu o vehementă, ca și cum s'ar pregăti începerea unui războiu civil. Politicieni, cari nu au să dea nimica poporului, dar au să-și ascundă scopurile lor particulare, recurg pretutindena la mijlocul foarte ieftin de a orbi mulțimea cu fraze șoviniste, în dosul cărora nu se află nimica, dar nevrăstnicii în cele politice pot fi făcuți să creadă, că conțin diferite lucruri frumoase. O presă apoi lipsită de conștiință, care de altcum n'ar avea drept de existență, consideră sumuțarea națională ca ram de câștig și face, ca focul să dea flăcări mari. Iar politicaște și coaliția trăsește din aceasta.

Poporul unguresc e în simburile său, atât în cele confesionale, cât și în cele naționale, de o toleranță trează și cuminte. Țăranul maghiar nu are nimica în contra vecinului său german, slovac, român, câtă vreme presa șovinistă, care speculează asupra instinctelor josnice, nu-l atrage în apele ei. Cât rău nu face presa aceasta, și cum a contribuit ea la aceea, ca mintea trează a poporului maghiar să fie adusă în stare de boală!

La Beiuș a fost ales deputat dietal un Român. Imediat se face zgomot infernal în presa de ațitare, lipsită de conștiință, că s'a săvârșit crimă în contra statului, că patria a fost vândută celui mai mare dușman. Cum adevărat? Românii din Ungaria sunt doară cetățeni de stat, după legile noastre, și după legile electorale din vigoare au dreptul de a alege, iar cercul Beiuș e locuit în mare parte de Români. Ar crede deci omul, că nimic nu e mai natural, decât ca Românii să aleagă un conațional de al lor. Și totuși presa șovinistă urlă, că rezultatul alegerii din Beiuș e o nefericire, o rușine, o pată neștearsă căzută pe Ungaria, iar alegătorii români sunt niște criminali, pe cari fiecare bun Maghiar trebuie să-i urască și desprețuiască.

Bine, nu se gândește nime la impresia pe care trebuie să o facă astfel de proceduri sălbătice asupra lumii care e în afară de Ungaria, și la aceea, că vaza noastră morală are să sufere prin aceasta?

Și ce eficacitate are sumuțarea! Ura în contra naționalităților produce fantome. În Ardeal explodează lângă un pod de pe linia ferată o patroană de dinamită. La moment se știe, că e atentat săvârșit de naționalității români. Dar cercetarea constată, că făptuitorii sunt niște muncitori, cari au așteptat să capete de lucru la noul pod ce trebuia să se facă.

În Arad cade de pe palatul justiției coroana ungară din pajurea înțepenită în zid, și numai decât se afirmă, că lucrătorii români, cari reparau ceva în casele dealături ale deputatului Suciu, au comis blăstămăția. Însă președintele de tribunal Fabian declară, că tencuiala s'a desprins și cu ea a căzut și coroana ungară.

Unde vor duce aceste bolnăvicioase suspiciuni, aceste urmări ale sumuțării? La întâmplări ca cea dela *Panade*, unde oficeri beți au căzut în stare de nebunie șovinistă, văzând Români. Ele duc la potențarea unei reciprocă între cetățenii aceleiași țări.

Politicianilor din coaliție poate să le fie binevenită o astfel de înveninare a spiritului public, pentru că ea depărtează atenția dela faptele lor reacționare, fiindcă cerțele naționale iau vederea și împiedecă poporul să vadă și să cunoască politica de clasă feudală clericală a actualului guvern. Că doară în scopul acesta a fost provocat și conflictul cu Croația. Frazele naționale sunt încă și acum acomodate pentru a înșela pături largi de popor în privința intereselor mari proprii și a cădea în mrejele demagogiei șoviniste. Și prin aceasta, nu numai dezvoltarea noastră națională vine legată, întărirea noastră

economică și înălțarea noastră culturală zădărnici, ci ne perdem și simpatiile și stima în fața lumii morale. Pentru că sumuțarea națională, nutrită în mod artificial, e ținută în evidență și în afară de hotarele Ungariei. Așa vedem, că „Morning Post“, vorbind despre conflictul ungaro-croat, atacă pe Kossuth și pe Apponyi și accentuează, că chestia croată compromite Ungaria în așa măsură, că s'a isprăvit cu simpatiile de până acum ale Englezilor față de Unguri. Iar „Temp“ admoniază pătura dominantă a maghiarilor, să fie pe grijă cu politica ei de naționalități, pentru că aceasta să nu se răsbune amar asupra ei. Dacă mai adăugăm, că sumuțarea națională e păgubitoare pentru poporul maghiar însuși, pentru că împiedecă să se unească cetățenimea și țărâna țării acesteia, fără deosebire de naționalitate, spre răsturnarea feudalismului: vom înțelege ce nefericire e domnia coaliției pentru Ungaria, căci provoacă confusiuni în lăuntru și ne face să perdăm simpatiile și stima străinătății“.

Peregrinaj la mănăstirea Bălan.

Sântă-Mărie, 2 Sept. n.

Și de astădată ca în toți anii la „Adormirea Preasfintei Născ. de Dzeu“ s'a făcut peregrinaj frumos la mănăstirea Bălan. Popor din depărtări mari, în frunte cu harnicii lor preoți și învățători a alerțat spre închinare la mănăstirea aceasta. Au fost aproape la 2000 bărbați și femei. Înspre seară și în noaptea spre „Adormirea Născătoarei de Dzeu“ a petrecut poporul tot în rugăciuni și cântări.

Dimineața în ziua „Adormirii Născ.“ etc. s'a ținut apoi utrenie cu sfințirea apei și după toate acestea dnul protopresbiter Pavel Roșca a ținut o cuvântare ocazională, arătând însemnătatea zilei. Face pe scurt istoricul mănăstirii, spune cum în timpurile mai vechi au fost și călugări la mănăstirea Bălan, dar venind timpuri de grea cercare au nimicit toate întocmirile de aici. Azi mănăstirea Bălan constă numai din o bisericuță de lemn. Îndeamnă deci poporul, ca să nu întârzie a jertfi din prisosul său pentru ridicarea mai târziu a unei biserici corăspunzătoare. Cuvântarea a avut efect.

Liturgia s'a oficiat în un pavilion anume ridicat, la care a servit P. Roșca, protopresbiter, Gavril Curea și George Pușcaș, preoți. Răspunsurile le-a dat corul fetițelor din Jimborul-mare (liturgia de T. Popovici) sub conducerea învățătorului Vasile Roșca. Laudă i-se cuvine acestui învățător care nu a prețet a alerza din depărtare mare cu fetițele spre a delecta poporul adunat. La finea liturghiei absolutul de teologie Laurențiu Curea rostește o predică ocazională, descriind cu un deosebit succes desăvârșirile și însușirile mai presus de fire ale Prea Curatei Născ. de Dzeu Maria. Poporul a ascultat cu cea mai mare atențiune cuvântarea, ducând bune impresii acasă.

Cu aceasta s'au finit toate ceremoniile pe poporul în ordine frumoasă, precum au venit tot cântând s'a depărtat.

E de laudat în adevăr religiozitatea poporului nostru, precum și alipirea lui către biserica străbună. Să ne folosim deci de momentele acestea spre ai desvolta în continuu simțul de jertfire pentru sfânta maică biserică și să căutăm să nu-l înstrăinăm de noi, ci să ne nisum într'acolo ca să-i câștigăm încrederea, pentru că până când poporul nostru va fi religios, va ști ținea la așezămintele sale culturale și vom avea încrederea lui, nu ne va învinge nici un dușman, fie cât de puternic.

În legătură cu acest raport să mai amintesc încă un lucru. Inteligența română, care a fost la mănăstirea Bălan, precum și cei cari au fost la mănăstirea Strâmba (gr. cath.) și alții mulți, cari nu au fost, s'au întrunit la petrecerea din Hida, aranjată de tinerimea studioasă din loc și jur. Petrecerea a răușit peste așteptare. A fost multă inteligență românească. Sala destinată pentru joc era plină de public. Animația era la culme.

Sosise vestea despre învingerea strălucită dela Beiuș. S'ar fi dat expresiune bucuriei din partea unora de nu ar fi fost împedecați prin prezența dnului pretore, care a stat în tot decursul petrecerii între noi. Ne-a părut bine pe de-o parte, că s'a putut convinge dnul pretore Sárdi Akos, ba s'a putut face chiar întepret fidel principalului dsale, despre sinceritatea, ospitalitatea și simțul de jertfire al poporului român, precum și despre faptul, că advocat, protopop, preot, învățător și țăran când e vorba de un bine comun, una simțesc.

La miezul nopții toți cei prezenți au luat parte la masa comună. S'au ținut toast insuflătoare din partea dnului Pavel Roșca, protopr., Ioan Andreiu și Stefan Pop, preoți, despre buna înțelegere, popor, etc. Cel din urmă pledează și pentru făcerea unei colecte în decursul mesei în favorul bis. din loc, ceia ce e imediat se și îndeplinește prin Dna Căciulă.

Dnul preot din loc Iuliu Chiffa care mai mult a ostenit pentru reușita petrecerii, mulțamește apoi tuturor pentru binevoitorul sprijin pe care îl cere și pentru viitor, ca astfel ideea și dorința ferbinte a Hidanilor de ași vedea biserica cea nouă ridicată, cât de curând să fie întrupată. Venitul curat destinat în favorul noii biserici gr. or. abstrăgând speșele, a fost de peste 200 cor. — Jocul a ținut până dimineața tot cu aceiași voce bună, etc. Laudă și cinste tuturor oame-nilor de bine, cari lucră pe toate căile pentru binele poporului român. P. B.

AMVONUL.

Cuvântare la Schimbarea la față a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Cristos,

ținută în biserica catedrală din Sibiu, de George Joandrea, diacon. (Fine.)

Iar nădejdea creștinească consistă în deplină încredere în Dumnezeu sub toate împrejurările.

Creștinul adevărat, care nădăjduște și are încredere în Dumnezeu, reușește cu mult mai ușor în realizarea scopurilor sale nobile, decât acela care nu se încrede în Cel de sus. Chiar și în năcazuri, când adevărat Dumnezeu în nemărginita sa iubire cerea uneori pe cei iubiți ai săi, el poartă năcazul cu resignațiune și sperează o îmbunătățire a sorții sale.

Popoară, cari au încredere în Dzeu trăesc vecinic, neamuri însă, cari se lapădă de El, se prăbușesc și se sting de pe fața pământului. Să deschidem numai paginile istoriei, această măiastră a vieții și ne vom convinge despre acest adevăr.

Poporul nostru românesc prin veacuri întregi, până în zilele noastre cu sfințenie și tărie neclintită a ținut la principiile de mai sus, cari formează baza creștinismului. Alipitu-s'a cu dragoste înfocată de sfânta sa biserică drept măritoare și de legea lui strămoșească. Urmarea a fost, că în butul tuturor prigonirilor din trecut el și-a păstrat ființa sa etnică dimpreună cu toate atribuțiunile ei, ca: limbă, datini, port și obiceiuri rămase nouă ca sfântă moștenire din bătrâni și moși-strămoși.

Azi pare că aceasta puternică temelie a conservării neamului e amenințată de o grozavă sguđuire. Porniri păgubitoare și primejdioase, ca lipsa de idealuri mărețe, indiferentismul față de așezămintele bisericești noastre strămoșești, lipsa de religiozitate și în consecință nepracticarea virtuților creștinești, crasul materialism și un socialism pus pe baze greșite, apoi alte și alte uneltiri venite din afară, se infiltrează, ca tot atâtea cangrene, asupra corpului acestui neam năpustuit și prin veacuri băntuit, amenințându-l cu cutropire, de care să ne ferească Dumnezeu!

În fața atâtor valuri furioase, cari cu tendință nimicitoare se isbec de naia existenței neamului nostru românesc, ni-se impune sfânta datorință de a ne folosi de toate armele și mijloacele firești, legale și izvorâte din legile dumnezeiești.

Arma cea mai puternică e alipirea

neclintită către legea noastră strămoșească, o neînfrântă statornicie în credința propagată de sfânta noastră Biserică dreptmăritoare a Răsăritului, o neînduplecată păstrare a așezămintelor ei, o răvnă neșăbuită întru propășirea morală și intelectuală a acestui popor, prin urmare ajutoarea școalei, care e fiica bisericești, o dragoste înfocată pentru „creșterea“ limbei noastre, pentru care strămoșii nostri mai mult s'au luptat, decât pentru viața o înaintare treptată în cele materiale, fără de a abandona câștigarea unei comori de bunuri sufletești, ce e alcătuită din un frumos mănunchiu de fapte bune și pline de virtute.

Atunci și numai atunci vom fi folositori neamului, din care facem parte, scumpei noastre patrii, în care trăim, și sfinței noastre maice bisericești, ai cărei credincioși ne ținem a fi. Atunci și numai atunci întru toate vom îndeplini porunca Tatălui ceresc, amintită la începutul acestei cuvântări, care sună: „Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe Acesta să-l ascultați!“

Îndeosebi acum spre voi, bravi ostași români ai falnicei armate comune imi îndrept privirea și glasul meu către ale voastre inimi se îndreptează! Din fețele voastre frumoase ca bujorul și pline de vigoare văd în voi pe urmașii Romei biruitoare, ce odinioară era stăpâna lumii și fala pământului. Vitejia strămoșilor voștri români servește și astăzi drept pildă popoarălor, cari doresc să se bucure de pace, libertate și neatarnare.

Precum atunci drapele cu vulturii romani fâlăiau cu mândrie prin țările cucerite, întocmai așa și astăzi steagurile cu vulturul dinastiei habsburgice sunt apărute cu credință de ostașii români, cu prețul vieții lor.

„Salus rei publicae suprema lex!“ Mântuirea patriei e legea cea mai de căpetenie! Așa ziceau strămoșii nostri romani, când patria era în primejdie! Iar ce ziceau înaintașii voștri? Țineau cu sfințenie la jurământul depus pentru apărarea truului și a patriei comune.

Voi, dragii mei, cari eri ați luat parte la frumoasa paradă ostășească îndeplinită întru amintirea a 77 ani a zilei nașterii Maiestății Sale, Împăratului și Regelui nostru apostolic Francisc Iosif I, renoițați oarecum jurământul depus, dovedind totodată, că sunteți cu credință neclintită către Casa domnitoare întru apărarea moșiei voastre strămoșești.

Azi sub conducerea mai marilor voștri aici în această sfântă catedrală v'ați înfățișat, ca dumnezeiești cuvinte și cântări duhovnicești în a voastră dulce limbă să ascultați și lui Dumnezeu prinos de mulțumire și recunoștință să aduceți.

Mulți dintre voi peste câteva zile veți scăpa de serviciul activ și cu bucurie v'ați întoarce pe la vetrele voastre părintești. Ceialalți, mai tineri fiind, vor rămânea și mai departe în serviciu, nutrind nădejdea, că la timpul său vor scăpa și dănșii.

Și unora și altora v'ați pus la inimă ținerea cu sfințenie la jurământul depus. Dovediți, dragii mei, că sunteți adevărați urmași ai Romei, și când tronul sau patria ar fi în primejdie, fiți viteji ca și înaintașii voștri și jertfiți-vă și viața pentru ele, căci stăpânirile și dirigătoriile de Dumnezeu sunt puse și orânduite.

În răvna voastră, ca steagul împărătesc învingător să-l purtați, nu uitați, iubiții mei, și de alt steag, fără de care învingere nu e. Acesta este steagul crucei. Crucea Domnului să vă fie nouă călăuza mântuitoare în toate căile voastre, păstrați-o cu dragoste creștinească în sufletele voastre și păstrați-o cu răbdare în toată viața voastră. Împăratul Bizanțului, Costantin cel mare, numai cu semnul crucii lui Cristos învins'a pe dușmanul său Maxențiu.

Și când veți purta și voi aceasta cruce? Atunci, când și voi veți ținea la sfânta voastră lege strămoșească, veți iubi sfânta biserică și toate așezămintele ei, veți ținea la neamul și limba voastră, cu un cuvânt când veți fi și veți rămânea creștini adevărați, oameni de omenie și

iubitori de bună rânduială. Făcând astfel învingerea în lupte pe partea voastră va fi, căci steagul împărătesc nici porțile iadului nu-l vor putea răpi din mâinile voastre vâjnoase!

Și acum Cuvinte, celace ești Lumină neschimbată a Tatălui, Luminei celui ne-născut, Tu carele mai înainte de luceafăr din Tatăl te-ai născut, Tu carele înainte de înfricoșatele Tale patimi te-ai schimbat la față în muntele Tavorului, încredințându-ne pre noi despre obșteasca înviere, schimbă-ne și nouă firea minții păcătoase, cu focul luminei Tale, arde păcatele noastre, ferește-ne Doamne de cursele vrășmașilor, împacă viața noastră luminează-ne și pre noi cu lumina cunoștinții Tale și ne îndreptează la cărarea poruncilor Tale, ca să lumblăm întru lumina mării feții Tale și întru numele Tău să ne bucurăm acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

NOUȚĂȚI.

Sedintele Consistoriului metropolitan s-au ținut în zilele din 2, 3 și 4 Sept. n. sub prezidiul Excelenței Sale dlui arhiepiscop și metropolit Ioan Meționu fiind prezenți Preasfințiții episcopi Nicolae Popea și Ioan I. Papp, arhimandriții: Dr. Ilarion Pușcariu, Filaret Musta, Augustin Hamsea și Vasile Mangra, protosincliei Dr. Eusebiu Roșca și Roman R. Ciorogariu, protopresbiterii: Ioan Papiu, Mihail Popoviciu, Ioan Droce, Nicolae Ivan, Mateiu Voilean și Dr. George Popoviciu, iar dintre mirenii: Dr. Iosif Gall, Parteniu Cosma, Nicolae Zigre, Ioan Lenger și Coriolan Bredeanu și secretarul Dr. Vasile Bologa.

Între agendele cu cari s'a ocupat Consistoriul, amintim în primul rând instrucțiunea către eparhii în cauza articolului de lege 17 din 1907 și a instrucțiunii. Asupra acestei instrucții vom reveni.

Și până atunci notăm, că în esență s'au hotărât următoarele:

1. Biserica susține și mai departe toate școlile, încât se poate, din mijloacele bisericești și cu ajutorul credincioșilor.

2. Se va face o conscriere a salarelor de până aci, și a ameliorărilor ce se vor putea face.

3. Comunele cari pot — asemnează de acum salarele recerute.

4. Comunele cari nu pot, vor arăta de unde cred ele că s'ar putea ajutama.

5. În comunele mestecate cu Români de confesiunea gr. catolică, să se susțină numai o școală, cu caracterul majorității populațiunii române.

Pentru catedrală. La fondul catedralei din Sibiu au mai intrat 40 coroane din comuna *Hărăstaș*, protopresbiteratul *Turda*, suma adunată dela următorii: Comuna bisericăscă 20 cor., Tanasie Pop 5 cor. Ioan Rațiu 4 cor., Ioan Racolția 3 cor. Ioan Moldovan, Vasile Ros și Iosif Racolția, câte 2 coroane, Iosif Racolția lui I. și Vas. Săcaciucă câte 1 coroană.

La universitatea săsescă au fost aleși luni, în 2 Septembrie n. următorii deputați români pe noul period de trei ani: Dl. Dr. *L'vii Lemény*, în cercul electoral al Sebeșului-săsesc și dl. Dr. *Aurel Vlad* în cercul electoral al Orăștiei.

Dr. Carol Lueger, primarul Vienei, care se afla iarăși mai rău în zilele din urmă, s'a mai întărit puțin și acum poate să facă primblări mai lungi pe afară, cu automobilul.

Aurelia Cionca, renumita pianistă română, care de prezent petrece la rudele sale de lângă Sebeșul-săsesc, va da la înzistina mai multor cunoscuți Duminecă, în 8 l. c. n. un concert în *Sebeșul-săsesc*, cu concursul fratelui ei, distins violinist. Concertul se va ține în sala hotelului „La leni de aur”. O parte însemnată a venitului este destinată fondului pentru ajutorarea săracilor din oraș.

Știut fiind, că dsoara Cionca după absolvarea studiilor muzicale din Germania a devenit una din cele mai celebre artiste ale lumii, nu putem decât să îndemnăm pe toți a se grăbi să-i asculte excelentele prestațiuni.

Sfințire de biserică. Comitetul parohial gr. or. din *Rohia* invită la sărbările împreunate cu sfințirea bisericii nouă, care act solemn se va îndeplini prin Excelența Sa înaltpreasfințitul domn arhiepiscop și metropolit *Ioan*, eventual printr'un delegat din gremiu. În 2/15 Septembrie 1907 după

următorul program: Sâmbătă în 1/14 Sept. la 11 ore a. m. pornirea banderului întru întipărirea Excelenței Sale, ev. a delegatului său. Tot Sâmbătă la 2 ore p. m. primirea Excelenței Sale la marginea tractului, la 4 ore p. m. primirea în comună, iar la 5 ore p. m. Vecernia. Duminecă în 2/15 Septembrie dimineața la orele 7 începerea serviciului divin împreună cu actual sfințirii. La ora 1 și jumătate banchet, coavertă 3 cor. Seara la orele 8 și jumătate se va începe petrecerea cu joc, ce se va aranja în localul pregătit spre acest scop. Prețul de intrare de persoană 2 cor., de familie cu 3 persoane 5 cor. Venitul curat e al bisericii.

La „Reuniunea sodalilor români din Sibiu”, precum aflăm, se vor face pela finele lunii Septembrie, sau pela începutul lui Octombrie n. c., mari producțiuni din prilejul sărbării iubileului de 40 ani ai existenței Reuniunii. Între altele în proiect sunt: o *reprzentatie teatrală* în teatrul orășenesc, un *concert solemn* în sala mare dela „Gesellschaftshaus”, cu piese alese, banchet, petrecere cu joc etc. În studiu e farsa în 5 acte, de A. Kotzebue „*Malitiosul*”, traducere de Ioan St. Șilulțiu, prelucrată de un binevoitor al meseriașilor români. Partile sunt împărțite între cele mai probate puteri de care dispune Reuniunea.

Binefăcătorul meseriașilor noștri, Ilustritatea sa dl septemvir *Ioan cavalier de Pușcariu*, în mod repetit și-a manifestat dragostea față de clasa noastră de mijloc dându-i spriginul moral și material. Ilustritatea sa de data aceasta a dăruit fondului de 20 bani pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare 10 cor., iar fondului „Victor și Eugenia Tordășianu pentru înzestrarea fetelor sărace” 10 cor., sau în total 20 cor.

Dela comitat. Comisiunea administrativă a comitatului Sibiu și subcomisiunile ei țin sedință luni, în 9 Septembrie n. la orele 3 d. a. în sala mică a casei comitatense.

Revoluția socialiștilor. În Neoplanta au ținut socialiștii întrunire publică Duminecă după amiez. A vorbit conducătorul lor *Bokányi* din Budapesta, făcând declarațiune solemnă, că dacă guvernul nu va da țării în curând sufragiul universal, direct și secret, are să urmeze *revoluția muncitorilor*, adică greva generală, care se va extinde asupra întregii țări.

Ciocniri de trenuri s'au întâmplat Duminecă în Anglia, lângă *Manuel*, primind vulnerări mai grave și mai ușoare 21 de călători, și în Franția, la *Nancy*, unde s'a nefericit numai fochistul și mașinistul, rămânând amândoi morți pe loc.

Din Blaj primim știrea, că I. P. S. Sa Metropolitul bisericești gr. cat. române, Dr. *Victor Mihályi*, a fost atins zilele trecute de o gravă indispoziție, care însă a dispărut, și Excelența Sa se află acum afară de orice pericol.

Din lipsă de — cetitori. Ziariul „*Erdélyi Hírlap*” din Cluj, care de zece luni făcea politică soviniștă maghiară, și veghia din turn, ca patria să nu fie trădată ori îmbucătățită din partea Românilor din Ardeal, și-a dat sufletul zilele trecute și nu mai apare din lipsă de — abonați. Trist, când nici cu sovinișmul nu mai poți face parale în Ungaria!

Preot slovac suspendat. În ziua de sf. Misos s'a întâmplat că preotul slovac *Stefan Misots* din *Osoda* (com. Arva) a arborat pe clădirea parohială steagul slovac. Contra lui s'a pornit cercetare din partea forurilor civile și bisericești, iar episcopul *Parvy* a ordonat suspendarea lui.

La temniță. Părintele *Simion Blajovan* din *Hodoș* și-a început în zilele acestea osânda de 4 săptămâni în temniță din *Lugoș*. Părintele *Blajovan* a fost condamnat din incidentul primei alegeri de deputat la *Lugoș*.

Pentru noul institut biblic românesc inițiat de preotul *Constantin Morariu* din *Pătrăuți* (Bucovina) a cărei propunere am reprodus-o și în foaia noastră, au contribuit familiile: *Dimitrie Bilcescu* și *C. Alimăneștan* cu suma de cinci mii (5000) de lei. Acest frumos început va îndemna pe mulți Români de bine de a contribui pentru realizarea unei idei atât de salutare.

Marile Manevre ale României vor avea loc în anul acesta în *Dobrugea* și vor fi conduse de prințul *Ferdinand*. Acestor manevre li-se atribuie mare importanță strategică. Regele *Carol* va sosi în tabără la 1 Octombrie. După manevre se va întalni la *Constanța* cu marele duce rusesc *Wladimir*, unchiul *Tătarului*, care venind din *Sofia* va face vizită Regelui României la *Sinaia*.

În Poiana-Mărului consiliul comunal a luat hotărâre, ca în *Dumineci* și sărbători crășmele din sat să rămână închise.

Holera în Rusia ia proporții tot mai mari. Datele oficiale venite din Rusia spun următoarele: Până *Miercuri* au fost la *Samara* 178 cazuri, dintre cari 71 mortale; la *Astrachan* 99 cazuri, din cari 38 morți; la *Malekessa* (*Stavropol*) 156 cazuri, dintre cari 13 mortale.

Prăbușirea unei clădiri. Din *New-Jork* se anunță, că la *Porto* în sala de redacție a ziarului „*Noticias*” pe când se cerceta în fața unui număr public rezultatul unui concurs dat de acel ziar, primul etaj al sălii de redacție s'a prăbușit. Au fost uciși, 10 inși, mai mulți au fost greu răniți.

Oficioasă.

Următoarele parohii n'au trimis încă rezultatul colectei pentru catedrală. Spre ale reaminti această îndatorire le înșirăm aici cu provocarea a încheia acea colectă în grabă și a o așterne la cassa consistorială dinpreună cu un scurt raport. Parohiile cari ar fi plătit să arete cât au trimis și când?

1. Din tractul *Abrudului*: 1 *Abrudsat*, 2 *B.-Cerb*, 3 *Feneș*, 4 *Pe-trângeni*.

2. Din tractul *Agnitei*: 1 *Șoarș*, 2 *Vesăud*.

3. Din tractul *Albei-Iuliei*: 1 *Brădești*, 2 *Gioagiu-de-sus*, 3 *Mesentea*, 4 *Vurpăr*.

4. Din tractul *Avrigului*: 1 *Corbi*, 2 *Streja-Cârțișoara*, 3 *Viștea-inferioară*.

5. Din tractul *Bistrița*: 1 *Buduș*, 2 *Cărlibaba*, 3 *Santul*, 4 *Șieulmare*, 5 *Borgo-Bistrița*.

6. Din tractul *Branului*: 1 *Holbav*, 2 *Poiana-mărului*.

7. Din tractul *Brașovului*: 1 *Apăța*, 2 *Brașov* (cetate) 3 *Brașov* (tocile) 4 *Hălchiu*.

8. Din tractul *Câmpenilor*: 1 *Lăpuș*, 2 *Poiana*, 3 *Ponorel*, 4 *Valea-verde*, 5 *Vidra-de-jos*, 6 *Vidra-medie*, 7 *Vidra-de-sus*.

9. Din tractul *Cetății-de-peatră*: 1 *Borcut*, 2 *Cupșeni*, 3 *Dobriținaș*.

10. Din tractul *Clujului*: 1 *Bonțida*, 2 *Călian*, 3 *Gerofi-Dângău*, 4 *Mănăsturul-român*, 5 *Nadișul-român*, 6 *Panic*.

11. Din tractul *Cohalului*: 1 *Bogata-olteană*, 2 *Crihalma*, 3 *Ticușul-român*, 4 *Varghaș*.

12. Din tractul *Dejului*: 1 *Ciceu-Corabie*, 2 *Poiana-Blenchii*.

13. Din tractul *Devei*: 1 *Almașul-mic*, 2 *Bârcea-mică*, 3 *Chișcădaga*, 4 *Cristur*, 5 *Fizeș*, 6 *Măgura*, 7 *Rapoltu-mare*, 8 *Săcărâmb*, 9 *Seliștoara*, 10 *Uroi*.

14. Din tractul *Dobrei*: 1 *Baștea*, 2 *Lăpușul-inferior*, 3 *Lăpușnic*, 4 *Mihăești*, 5 *Poenița-Tomii*, 6 *Săcămaș*.

15. Din tractul *Făgărașului*: 1 *Berivoi-mari*, 2 *Calbor*, 3 *Dridif*, 4 *Ludișor*, 5 *Veneția-superioară* și 6 *Voivodenii-mari*.

16. Din tractul *Geoagiuului*: 1 *Almașul-de-mijloc*, 2 *Ardeu*, 3 *Băcăia*, 4 *Boiu*, 5 *Ferede*, 6 *Geoagiu-de-jos-Joseni*, 7 *Homorod-Joseni*, 8 *Poiana*, 9 *Valea-mare*.

17. Din tractul *Hațegului*: 1 *Bățălar*, 2 *Chitid*, 3 *Covragiu*, 4 *Federi*, 5 *Fizești*, 6 *Gântaga*, 7 *Măce*, 8 *Ocolișu-mic*, 9 *Petrila-Brad*, 10 *Ruși*, 11 *Sânpetru*, 12 *Vâlcelele-rele*, 13 *Valea-Sângeorgiu*.

18. Din tractul *Hunedoarei*: 1 *Cerișor*, 2 *Chergeș*, 3 *Hașdău*, 4 *Josani*, 5 *Lebese*, 6 *Nandru-vale*, 7 *Pistișul-mare*.

19. Din tractul *Iliei*: 1 *Certejul-de-jos*, 2 *Gialacuta*, 3 *Gothatea*, 4 *Vorta*.

20. Din tractul *Mediașului*: 1 *Alma*, 2 *Ernea-săsească*, 3 *Idiciu*, 4 *Mediaș*, 5 *Pancea*, 6 *Richișdorf*, 7 *Șaldorf*, 8 *Șaroș*, 9 *Ștene*, 10 *Vesud*.

21. Din tractul *Mercurei*: 1

Bogatu, 2 *Cunța*, 3 *Lupu*, 4 *Rod*, 5 *Spring*, 6 *Țapu*.

22. Din tractul *Murăș-Oșorheiului*: 1 *Vidrasău*.

23. Din tractul *Orăștiei*: 1 *Dâncu-mare*, 2 *Dâncu-mic*, 3 *Măgura*, 4 *Mărtinești*, 5 *Pișchinț*, 6 *Romos*, 6 *Sereca*, 8 *Simeria*, 9 *Tolțiamare*, 10 *Vinerea*.

24. Din tractul *Sebeșului*: 1 *Deal*.

25. Din tractul *Sibiului*: 1 *Slimnic*.

26. Din tractul *Sighișoarei*: 1 *Bodogaia-inferioară*, 2 *Daneș*, 3 *Feleag*, 4 *Feriház*, 5 *Galomfalău-mare*, 6 *Noul-săseș*, 7 *Șaeș*, 8 *Saschiz*.

27. Din tractul *Treiscaune*: 1 *Arini*, 2 *Boroșneul-mic*, 3 *Cernatu-inferior*, 4 *Doboli-inferiori*, 5 *Heghig*, 6 *Poiana-sărată*, 7 *Sepsi-Szt-Giorgiu*.

28. Din tractul *Turda*: 1 *Agriș*, 2 *Harastaș*, 3 *Petrilaca-română*.

29. Din tractul *Zarand*: 1 *Birtin*, 2 *Blăjeni-Grosuri*, 3 *Blăjeni-Criș*, 4 *Curechiu*, 5 *După Peatra-Valea-Porcarii*, 6 *Juncu-de-jos*, 7 *Lunca*, 8 *Peștera*, 9 *Rovina*, 10 *Scroafa*, 11 *Tomnatecu-de-jos*.

Înștiințare.

Anul școlar 1907—1908 se va începe în 1 Septembrie st. vechi 1907, adică în 14 Septembrie st. n. Părinții, cari doresc a-și da copii la aceste școli, sunt poftiți a se prezenta cu fiii sau cu fiicele lor în cancelaria direcțiunilor respective în zilele de 1 și 3 Septembrie v., adică 14 și 16 Septembrie st. n., pentru înmatriculare. — Școlarii cari se înmatriculează pentru primădată la școlile medii, vor aduce testamentul școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare. Testamentul școlar de pe clasa precedentă au să-l prezinte toți școlarii, cari vin a se înmatricula, așadar și școlarii, cari au absolvat clasa precedentă la școlile noastre.

În 30 și 31 August și în 1 Septembrie v. dela 8—12 ore a. m. și dela 3—5 ore p. m. se vor ține examenele private, suplatorii, de diferență și de corigență. Cei ce s'ar prezenta mai târziu, au să petiționeze la direcțiune, dovedind cu atestat valabil cauza întârzierii.

Toți școlarii, cari intră în prima gimnazială s'au în I. reală pot fi supuși unui examen de primire conform normativelor existente. Examenul de primire se va ține în 31 August v., 1 și 2 Septembrie v. Notă. — Școlarii, cari vin dela un institut, unde în gimnaziul superior nu au învățat limba grecească, au să fie supuși unui examen de primire din limba grecească.

Didactul în gimnaziul inferior și școala reală este de 24 cor. pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V—VIII.) de 40 cor. pe an. — Cei înmatriculați pentru primădată mai plătesc odată pentru totdeauna o taxă de primire de 8 cor. Școlarii neromâni plătesc didactul, taxa de primire și taxa pentru fondul de penziune dublu. Taxa pentru fondul de penziune este în gimnaziul superior 10 cor., iar în gimnaziul inferior și școala reală 6 cor., (cei scutiți de didactul plătesc 1/2 din această taxă); taxa de testament și de anuar e de 3 cor. (cei scutiți de didactul plătesc numai 2 cor.); iar taxa de bibliotecă este în clasele inferioare 60 bani, în cele superioare 1 cor. (Taxa de membru la societatea de lectură a studenților este pentru cl. V și VI gimn. 1 coroană, pentru cl. VII și VIII gimn. 2 coroane).

Didactul se poate plăti în 2 rate semestrale: 1/2 la înscriere, iar 1/2 la începutul semestrului II., dar celelalte taxe se plătesc deodată și întregi cu ocaziunea înscrierilor.

Școlarii, cari vor să fie scutiți de didactul trebuie să-și înainteze petițiunile lor la mâna D-lor profesori de clasă respectivi până în 30 Septembrie st. v.

1. Îndreptățiți a petiționa sunt acei școlari săraci, cari au moralitate bună și nota generală din studii foarte bine sau bine.

Cu nota suficient pot fi scutiți numai acei elevi cari sunt din *Brașov* și cercetează clasa I și II gimnazială sau reală.

2. La petițiune se aclude atestatul de pauperitate al oficiului comunal, vidimat și de parohul local.

3. Ceice vin dela alte școli au să acludă și testamentul de clasă ultim.

Examenul scripturistic de maturitate se va ține în 3, 4, 5 și 6 Septembrie st. v. iar cel oral în 12 și 13 Septembrie v. a. c.

Diracțiunea școlilor medii gr. or. rom. din Brassó (B azov).

Ad. Nr. pp. 897—1907 [248] 3—3

Concurs

În sensul veneratului ordin conzistorial din 15 Maiu a. c., de sub Nr. 5121 Bis., prin această se publică concurs pentru întregirea parohiei vacante de clasa a III-a Finciu cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B, pentru întregirea venitelor preoțești dela stat.

Concurenții au să-și înainta suplicile, instruite conform normelor în vigoare, subsemnatului oficiu în termenul preîpț și a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminică sau sărbătoare în sf. biserică, spre a cânta, cuvânta și eventual a celebra serviciul divin.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Clujului, în conțelegere cu comitetul parohial.

Cluj, 3 August 1907.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Ad. Nr. pp. 873—1907 [247] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor de învățători în comunele Bica română, Călata-mare și Panic, prin aceasta se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salar pentru fiecare post e 600 cor., din repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc.

Reflectanții au a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu, iar pentru a se face cunoscuți poporului, au a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cânt și tipic.

Oficiul protopresbiterial român gr. or. al Clujului, în conțelegere cu comitetele parohiale.

Cluj, 1 August 1907.

Tulin Roșescu
protopresbiter.

Nr. 409—1907 of. pp. [249] 3—3

Concurs repețit.

Cu provocare la ordinul Preaveneratului Consistor arhiepiscopalean din 29 Maiu, Nr. 5484 Bis. 1907, prin aceasta se publică concurs repețit pentru ocuparea postului de preot-capelan în parohia de clasa I Galaț, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Venitele împreunate cu acest post sunt jumătate din cele fasonate în coala B, pentru întregirea salarelor preoțești dela stat.

Reflectanții la acest post să și înainteze cererile de concurs în termenul indicat, instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiterial și până inclusive 8 zile înainte de ținerea sinodului parohial electoral, după prealabila încredințare a ceea să se prezente înaintea alegătorilor pentru a cânta, respective a ofiția și predica.

Alegândul preot capelan, cu privire la d'spoziția Preaveneratului Consistor arhiepiscopalean, este investit și cu dreptul de a purta oficiul parohial.

Oficiul protopresbiterial al tractului gr. or. al Bistriței, în conțelegere cu comitetul parohial.

Blășfalău-de-sus, în 16 Iulie 1907.

Vasile Bălan
adm. protopresb.

Nr. 233—1907 [255] 3—3

Concurs

Pentru întregirea postului învățătoresc dela școala gr. oor. română din Nădăștia-superioară, protopresbiteratul Hunedoarei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salar 600 cor. din repartitie dela popor, cuartir și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa acest post să-și trimită rugarea cu documentele recerute subsemnatului oficiu protopresbiterial, în termenul indicat și să se prezente și în comună spre a face cunoștință cu poporul și spre a-și arăta dexteritatea în cântări, — îndatorat fiind învățătorul ales să cânte în Dumineci și sărbători cu elevii la sf. liturgie, eventual a face și serviciul de cantor.

Hunedoara, 8 August 1907.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al Hunedoarei, în conțelegere cu comitetul parohial.

Avram P. Păcurariu
protopresbiter.

AVIZ!

Rudolf Elek, măestru croitor, Sibiu, Strada Urezului Nr. 23, se recomandă Onor. dame pentru efectuarea elegantelor garderobe de dame, după moda engleză și franceză, conform jurnalelor celor mai nouă, cu prețuri moderate.

Modernizări se primesc pe lângă prețurile cele mai ieftine. [253] 2—2

Redactor responsabil Teodor. V. Păcățian.

Pălării

păroase pentru preoți români à cor. 8— și extrafine à cor. 9-60, model nou, după dorință, ușoare, în cea mai fină și mai frumoasă calitate, recomandă cu prețurile cunoscute de efitine

Carol Niedermaier

pălărier

33 strada Cîsnădiei 33

„La pălăria roșie”.

La comande din afară, împachetarea, cutia și spesele postale sunt gratuite. Măsura se ia într-o pălărie potrivită cu centimentul din panglică neelastică. [210] 12—23

Nr. 394—1907 [250] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele mai jos însemnate, protopresbiteratul Ilia, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Booz, salar 600 cor. din repartitie pe popor, 2 stângini de lemne din cari este a se încălzi și sala de învățământ, cuartir și grădina școlară, eventual 10 cor.

2. Târnăvița, salar 600 cor. din repartitie pe popor, cuartir în școala cea nouă, 3 stângini de lemne pentru încălzirea și a salei de învățământ și grădina școlară.

3. Godinești, salar 600 cor., și anume 500 coroane, din repartitie pe popor și 100 cor. folosința unei grădini, lemnele necesare și cuartir liber în edificiul școlii precum și 1/4 jugăr grădină pentru legumi.

4. Brășău, salar 600 cor., care se va acoperi din repartitie pe popor, apoi venitele cantonale uzitate dela serviciile la cari va lua parte alesul învățător, cuartir liber și lemnele necezare, precum și folosința grădinei școlare, cari toate dau un venit circa 200 coroane.

Dela concurenți se pretinde să fie cântăreți buni de strană, ca eventual să poată servi și ca cantori și să conducă coruri bisericesti; asemenea vor avea să instrueze și pe adulți.

Rugările sunt a se așterne însoțite de documentele recerute, în termenul indicat sub semnatului oficiu protopresbiterial.

Ilia, la 7 August 1907.

Oficiul protopresbiterial gr. or. român al tractului Ilia, în conțelegere cu comitetele parohiale.

George Oprea
protopresbiter.

Nr. 355/1907 [258] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător în comuna Ampoia, tractul Alba-Iulia, se descrie concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salarul e 600 cor. din repartitie, relut de cuartir și lemnele necesare pentru foc.

Petițiunile se vor înainta subscrisului oficiu în termenul indicat, îndatorați fiind concurenții a se prezenta în comună spre a fi cunoscuți poporului.

Oficiul protopresbiterial, în conțelegere cu comitetul parohial.

Alba-Iulia, 14 August 1907.

Ioan Teculescu
protopresbiter.

Școală de lucru

pentru cusut în alb în mod practică, croitul hainelor, precum și pentru toate lucrurile de mână și broderie artistică, începe ca în toți anii în 2 Septembrie la

(257) 2—3

Maria Lurz

Strada Măcelarilor Nr. 6.

Cea mai renumită bere

din

fabrica de bere alui Anton Dreher A. G.

în Kőbánya (Streinbruch)

se recomandă cu înzistență P. T. Public.

Se poate procura în cele mai bune prăvălii.

Depositul principal se află la

M. Samuel Rubinstein,

[76] 27—

Sibiu — Nagyszeben.

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

Nu e crucea lui Volta!

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bóle

Nr. 86967.

Nu e mijloc secret!

pe lângă garanție.

da împrejurărei, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, tăuituri de ureche, bătaie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftii de mâncare, răceală la mâni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — În cancelaria mea se află atestate incurse din toate părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și oricine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde orice încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul „Volta” deoarece „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oincios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja ieftinătatea crucei mele electro magnetice o recomandă în deosebi.

Prețul aparatului mare e cor. 8—

folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 6—

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă. [259] 1

„ Expediție din centru și locui de vîrđare pentru țără și străinătate e:

MULLER ALBERT, Budapesta,**V/27, strada Vadász 34 colțul.****AVIZ!**

Subsemnatul, cumpărând prima fabrică transilvană de

casse de fier și oțel

priv. ces. și reg. a dlui **G. Oszy**, îmi iau voe a aduce la cunoștința Prea Onoratului Public, că în fabrica mea se execută tot felul de casse, și după toate mărimile din cel mai bun material posibil. Cassele de fier și oțel panterate se execută după cele mai nouă sisteme engleze și americane sigure contra focului și spargerei pentru care dau deplină garanție.

Atrag atențiunea Onoratului Public interesat a nu confunda fabricatele mele cu alte fabricate, făcute din material slab, și prin urmare fără valoare.

Rugând pe Prea Onoratul Public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu distinsă stimă:

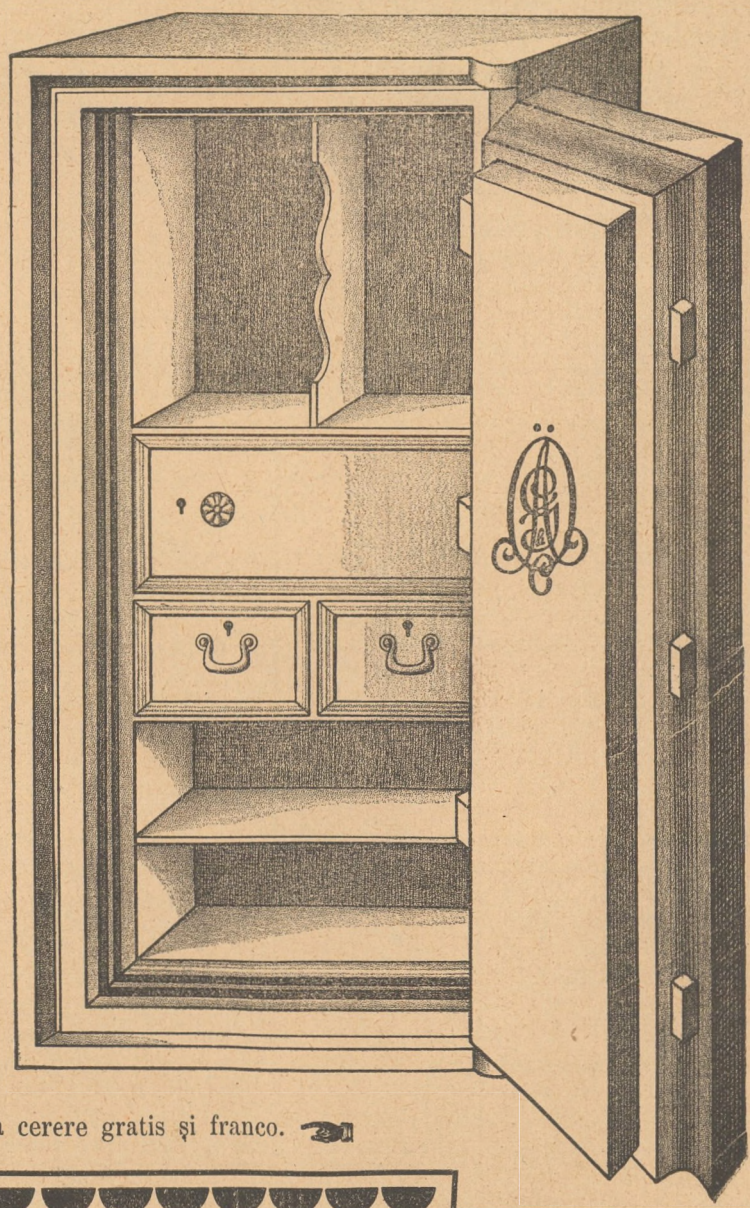
E. Purece,

fabricant de casse.

Sibiu—Nagyszeben, Rosenanger Nr. 9.

[151] 12—12

Cataloge de prețuri la cerere gratis și franco.

Editura și tiparul tipografiei arhiepiscopale.